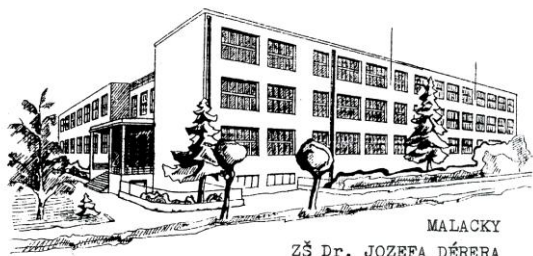

Dérerka

...čítanie pod školskú lavicu
č. 2 december 2011

FOOD CULTURE EXCHANGE V DÉRERKE

Naša škola sa stala prvým hostiteľom účastníkov projektu COMENIUS Food Culture Exchange. Prostredníctvom rôznych aktivít deti aj ich učitelia nahliadnu do kuchyne krajín, z ktorých pochádzajú jednotliví partneri, oboznámia sa s ich zvykmi, osmelia sa v komunikácii v cudzom jazyku a nadviažu nové kamarátstva.

Účastníci projektu na spoločnej fotografii pred našou školou

Kto vytvoril tento pôvabný medovníček?
Prezradíme: Miška Mikuličová

Hostí zo Slovinska, Poľska, Španielska a Talianska sme v Malackách privítali v nedeľu 11. decembra. Trinásť detí bolo očakávaných a srdečne prijatých rovesníkmi z Dérerky do svojich rodín. V pondelok sa všetci, žiaci i pedagógovia, zišli v priestoroch našej školy a - začal sa bohatý predvianočný program vedený PaedDr. Miladou Kristínovou, koordinátorkou projektu u nás.

A čo spoločne zažili? Najskôr si hostia prezreli v sprievode Vanessy Emriškovej a Gabriely Kandovej priestory našej školy. Potom sa všetci vybrali na stretnutie s primátorom Malaciek RNDr. Jozefom Ondrejkom do Spoločenského domu. Tu bola každá skupina privítaná v rodnom jazyku a obdarovaná hudobným darčekom. Nasledoval slávnostný zápis o tomto stretnutí. Nasledovalo putovanie po zaujímavých miestach nášho mestečka. Naši žiaci sprevádzali svojich nových kamarátov po ojedinelom - a dnes takmer zabudnutom - pútnickom mieste. Vo františkánskej kostole sa pozreli na Sväté schody, nahliadli do krýpt. Vybrali sa do synagógy aj kaštieľa.

Program v pondelok vrcholil pečením a ozdobovaním voňavých medovníkov. Počas tejto aktivity sa naše decká stali mediálnymi hviezdami. Ich činnosť zaznamenali kamery Slovenskej televízie. Na reportáž z našej školy, vysielanú dňa 12. 12. 2011 v relácii Slovensko DNES, sa môžete pozrieť i v archíve vysielania. Stačí otvoriť webovú stránku <http://www.stv.sk/online/archiv/slovensko-dnes?date=2011-12-12&id=47311> - 10. minúta 52. sekunda. Príjemnú bodku za prvým spoločným dňom dal folklórny program súborov Macejko a Štvrtčánek v Kultúrnom domečku.

Utorok sa začal prezentáciami jednotlivých tímov o vianočných zvykoch v piatich zúčastnených európskych krajinách, ba aj vyháňaním zlých síl zo všetkých kútov školičky Luciami. Dopoludnie deti so svojimi pedagógmi trávili i v tvorivej dielni. Spod ich rúk vzišli pekné svietniky i ozdoby na vianočný stromček. Potom sa všetci pustili do ochutnávania tradičného vianočného pečiva z Talianska, Slovinska, Slovenska, Poľska i Španielska. Popoludní deti privítali vzácnu návštevu. Traja vynikajúci kuchári predvádzali pod dohľadom detských pomocníkov svoje umenie. Zvrátili sa okolo hrncov a panvíc - no bola radosť na to pozerat! Najočakávanejším bol istotne sympatický, stále usmiaty šéfkuchár Jaroslav Židek, známy aj z televíznych relácií. Svoje kuchárske umenie ukázal aj Jozef Klubník, rodák z Bratislavy, ktorý vyrastal v Zohore a dnes žije v Plaveckom Štvrtku. V roku 2008 mal na starosti kuchyňu v Slovenskom dome na olympiáde v Pekingu a varil aj na Svetovej výstave EXPO v Šanghaji. Tam na obed i večeru pripravoval spolu s dvomi kuchármi a ďalšími pomocníkmi 300 porcií jedál slovenskej kuchyne! Trojlístok dotváral Branislav Križan, ktorý napríklad varil pre našich futbalistov na MS. Pre stravníkov prichystali "nebíčka v papuľkách". Naši zahraniční hostia sa mohli ponúknuť tradičnými slovenskými syrmi, fantastickou hríbovou polievkou zahustenou krúpkami, tradičnou kapustnicou, kuracou roládou s mandľovou plnkou, jahňacím i bravčovým mäskom, zapečenými zemiakmi, slovenskou ryžou, haluškami s bryndzou či kapustou. Ochutnali i vianočné trubičky, med či makové a orechové koláčiky. Slovenské deti v závere neváhali a požiadali pána Žideka o autogram. Podpisoval sa na papieriky, zástery i tričká.

V stredu sa deti so svojimi učiteľmi stretli pri ozdobovaní vianočného stromčeka. Na tradičnom symbole Vianoc sa zaskveli pre nás netradičné ozdoby. V triede sa rozozvučal klavír, zazneli vianočné piesne, rozvoniavala vanilka a škorica, rozdávali sa drobné vianočné darčeky. Radosť a šťastie žiarili na každej tvári. Po obede si všetci obuli túlavé topánky a vyrazili do nášho hlavného mesta. Účastníci slovenského stretnutia navštívili Bratislavský hrad, pokochali sa hmlistým pohľadom na našu krásavicu na Dunaji. Zážitkom bola určite návšteva Národnej rady Slovenskej republiky. Výletníci videli priamo rokovanie poslancov a fotoaparátom zachytili tých, ktorých poznáme z televíznych obrazoviek. Našich poslancov. Pravú predvianočnú atmosféru zažili deti a ich učители v starých bratislavských uličkách. Páčila sa im vianočná výzdoba, trhy v centre mesta, úžasná atmosféra i lokše, voňavý punč či čaj.

A potom rozlúčka. Zostanú spomienky, zážitky, fotografie... Deti však vedia, že sa s novými kamarátmi stretnú opäť. Kým sa tak stane a spoločne budú variť domáce talianske cestoviny, určite si neraz pošlú list či správu.

Netradičný ruch v našej školskej kuchyni

...len sa tak slinky zbíhali.

...a tu je pán Židek pritlačený k múru našimi žiakmi.

...v bratislavských uličkách

Kto a odkiaľ prišiel?

Taliansko

Taliansko je republika s parlamentným a kabinetným systémom vlády. Je to unitárny štát so silnou miestnou autonómiou. Hlavou štátu je prezident volený na 7 rokov. Zákonodarnú moc má dvojkomorový parlament zložený z Poslaneckej snemovne a Senátu a 11 doživotných senátorov vymenovaných prezidentom. Štát sa člení na 20 autonómnych historických krajov, ktoré majú svoje zákonodarné orgány a takisto svoje výkonné orgány.

Taliansko je prevažne hornatá krajina, na severe sa vypínajú členité pásma Álp s mnohými ľadovcami. Vnútorňú os polostrova tvoria Apeniny, ktoré sa vyznačujú seizmickou a sopečnou činnosťou. Na jeden km² pripadá zhruba 190 obyvateľov. Priemerná dĺžka života u žien je 81 rokov a u mužov 74 rokov. Úradným jazykom v Taliansku je taliančina, okrem nej sa tu používa aj nemčina v regióne Trentino-Alto Adige a francúzština v regióne Valle d'Aosta.

Hlavné mesto Rím má 2 775 250 obyv. Ďalšie významné mestá sú Miláno (1 369 231 obyvateľov), Neapol (1 067 365 obyvateľov) a Turín (962 507 obyvateľov). Ďalším významným mestom sú Benátky. V sláve nezaostáva ani historické mesto Pompeje, ktoré bolo zničené sopečnou činnosťou. Veľkej návštevnosti sa taktiež tešia historické vykopávky mesta Paestum.

Taliansko je v súčasnosti obľúbeným letoviskom. Slováci tiež navštevujú túto krajinu, a to nielen pre svoje nádherné pláže, ale aj bohatú históriu. Veď pojem Rímska ríša je známy všetkým školopovinným deťom. Možno túto krajinu spoznáte počas letných prázdnin aj vy!

Mário Černý

Piglio

Piglio je mesto v Taliansku, odkiaľ k nám prišli žiaci, ktorí sa zapojili do projektu.

V našej rodine bývala dvanásťročná Talianka Sofia Sperati. Naša angličtina nám nestačila na dorozumenie. Pomáhali sme si prekladačom v počítači. Bolo to zaujímavé a zábavné. Dozvedela som sa, že Sofia hrá na gitare, stará sa o malú mačičku.

Najviac sa nám páčil program, ktorý pripravili naše pani učiteľky. Bol super! Počas pár dní sme zažili veľa zaujímavých vecí. Najviac sa nám páčilo varenie s kuchárom Židekom, ktorý je u nás známy z televíznej obrazovky. S dvomi ďalšími skúsenými kuchármi uvarili vynikajúcu hríbovú a kapustovú polievku. Najviac sme si pochutili na typicky slovenskom jedle - bryndzových haluškách. Chlapcom chutili zemiaky a rôzne plnené mäsa. Pre kuchárov som na pamiatku spravila vianočné zvončeky.

So Sofiou sme sa za tie štyri dni skamarátili. Na rozlúčku som jej dala darček a ona mne. Tešíme sa na spoločné stretnutie v inej krajine i na zážitky, ktoré nás ešte čakajú.

Sofia Geliénová

Pohľady na starobylé
mestečko Piglio

Sofiin darček - vianočný zvonček

Poľsko

Poľsko je našim susedným štátom. A máte pocit, že o tejto krajine vieme veľa? Každý by asi vedel povedať, že hlavným mestom je Varšava. Sever Poľska, ktorý siaha až k Baltskému moru, tvoria takmer výhradne nížiny, zatiaľ čo na južnej hranici sa týčia Karpaty. Ich súčasťou sú aj Tatry.

Poľský štát má vyše tisícročnú dejiny. V 16. storočí bolo Poľsko jedným z najmocnejších štátov v Európe. Poľsko je bohaté na prírodné nerastné suroviny, napríklad na železo, zinok, meď a kamennú soľ. Oblíbenými turistickými cieľmi sú viaceré poľské mestá. Soľná baňa Wieliczka, postavená v 13. storočí, v sebe skrýva takmer celé podzemné mesto so sanatóriom, divadelným pódium, kaplnkou a kaviarňou! Všetko od schodov až po svietniky je vyrobené zo soli. K poľským tradičným jedlám patrí repná polievka, plnená kapusta (kapustové listy plnené mäsom a ryžou) a pierogi (plnené knedličky napríklad s kapustou a hríbkami).

Medzi známymi Poľiakmi vyniká Kopernik, skladateľ Chopin, vedkyňa Mária Curie-Sklodowska, filmoví režiséri Roman Polanski a Krzysztof Kieslowski a pápež Ján Pavol II.

Marklowice

ležia v hraničnom pásme, asi 20 km od hraníc s Českou republikou, v južnej časti Sliezska, v kraji Wodzisławskim. To je ohraničené na východe s obcou Świerklany, severne od mesta Rybnik a Radlin, na západ od mesta Wodzislaw Slaski a na juhu s obcou Mszana. Z tohto mesta k nám prišli poľské deti.

Chlapec, ktorý u mňa spal, sa volá Casper Bustolka. Pochádza z Poľska. Má trinásť rokov. Je študentom gymnázia v Marklowicach. Vo voľnom čase rád kreslí a venuje sa stolnému tenisu. V tenise je fakt dobrý! Presvedčil som sa o tom na vlastnej koži, päťkrát ma porazil! Počas pobytu sme sa skamarátili, pretože máme podobné záľuby. Našou výhodou bolo, že sme sa medzi sebou dorozumievali materinským jazykom. On rozumel mne, ja jemu a ostatné sme si povedali „nohami - rukami - grimasami“. Bolo to skutočne zaujímavé. Najväčší dojem na Caspera urobil Bratislavský hrad a budova slovenského parlamentu. Z našich jedál mu najviac chutila kapustnica. Hoci sme boli spolu krátko, naše priateľstvo budeme udržiavať cez internetovú poštu. Už teraz sa teším na ďalšie stretnutie, na ich krajinu, kultúru a zvyky.

Mário Černý

Slovinsko

Slovinsko - Slovenská republika - je stredoeurópsky a stredomorský štát. Samostatné Slovinsko vzniklo v roku 1991 ako jeden z nástupníckych štátov Juhoslávie. Napriek tomu, že Slovinsko takmer tisíc rokov ovládali nemecky hovoriaci Rakúšania, Slovinci si udržali svoj jazyk a ľudovú kultúru. Súčasťou tejto kultúry sú pestrofarebné výšivky a charakteristické čepce. Väčšina obyvateľov žije v mestečkách alebo početných dedinách roztrúsených po krajine. Iba 300 000 ľudí žije v hlavnom meste Ľublane, ktorá patrí k najmenším metropolám v Európe.

Najvyšší Slovinský vrch je Triglav. Meria 2 864 metrov. Akoby sa ním príroda chcela honosiť, tak mohutne pôsobí už z diaľky. "Triglav nie je vrch, Triglav je kráľovstvo", napísal o ňom Julius Kugy na konci 19. storočia. V čase, keď bol vrchol prístupný iba hŕstke jednotlivcov. Dnes je prístupný každému, kto si dá tu námahu, aby sa naň vyškríbal. V tomto roku sa pripomína 232. výročie prvého zdolania vrchu. To značí, že Triglav patrí medzi prvé alpské končiare, na ktorých stála ľudská noha. Medzi juhoslovanskými končiarimi nad 2 000 metrov je Triglav najnavštevovanejší. Už v roku 1580 bol na dnešnom území Slovinska založený žrebčinec, ktorý dodáva kone pre španielsku jazdeckú školu vo Viedni. Na farme bol vyšľachtený aj známy lipicanský kôň. Dnes sa lipicany považujú za najlepšie vozové kone na svete.

Škofja Loka

je malebné mestečko v Slovinsku.

Práve odtiaľ k nám zavítala skupina žiakov v rámci projektu Comenius. Počiatky dejín mesta sa datujú do roku 973, kedy cisár Oto II. poskytol územie Loky biskupovi z Freisingu. Loka, o ktorej hovorila darovacia zmluva, však nie je samostatným súčasným mestom, ale jeho historickou časťou. Mestské privilégia dostala Škofja Loka v roku 1274. Na začiatku štrnásteho storočia bolo vybudované opevnenie. Mesto bolo v roku 1511 vážne poškodené zemetrasením. Po roku 1803 pripadlo mesto pod Kraňské vojvodstvo. Počas nemeckej okupácie za druhej svetovej vojny nieslo mesto oficiálne pomenovanie Laakan der Zaier. Dvanásťtisícové mestečko dvadsaťtri kilometrov severozápadne od Ľubľany na vás priamo dýcha nostalgiou starých čias. Prakticky každá stavba mestského jadra je kultúrnou pamiatkou! Celé námestie je jeden veľký skvost. Každý dom na námestí má svoje tajuplné kamenné átrium... No najlepšie je raz vidieť, ako stokrát počuť. Ak sa chcete presvedčiť o kráse historických pamiatok mestečka, musíte sa vydať na ďalekú cestu do Slovinska alebo nakuknúť do spomínanej krajiny cez **GOOGLE**.

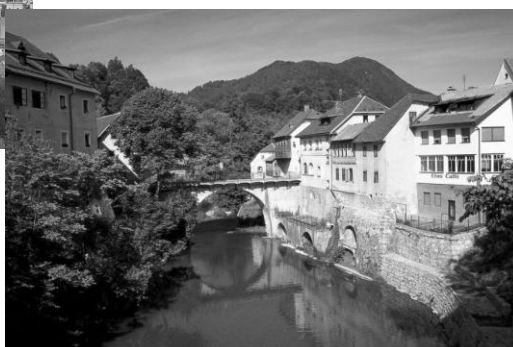
Hanka Slobodová

Na fotografii dolu uprostred zástupkyňa slovinských účastníkov a zároveň koordinátorka celého projektu - Betka Mahnič

Škofja Loka je určite malebným miestom

Španielsko

Španielsko - Španielske kráľovstvo, je krajina v juhozápadnej Európe na Pyrenejskom polostrove. Jeho pevnina hraničí na juhu a východe so Stredozemným morom (s výnimkou malej pozemnej hranice s Gibraltárom), na severe s Francúzskom, Andorrou, na severozápade s Biskajským zálivom a západe s Atlantickým oceánom a Portugalskom.

Hlavné mesto je Madrid. K územia Španielska patria aj Baleárske ostrovy v Stredozemnom mori, Kanárske ostrovy v Atlantickom oceáne pri pobreží Afriky a dve enklávy v severnej Afrike, Ceuta a Melilla pri Maroku. S plochou 504 030 km² je Španielsko druhou najväčšou krajinou západnej Európy a Európskej únie po Francúzsku.

Španielsko je demokracia vo forme parlamentnej vlády v rámci konštitučnej monarchie. Je to krajina s dvanástou najväčšou ekonomikou HDP a vysokou životnou úrovňou. Je členom Organizácie Spojených národov, Európskej únie, NATO, OECD a WTO.

P.Hájková

Mairena del Aljarafe

Naši hostia prišli zo školy z mestečka Mairena del Aljarafe, ktoré sa nachádza len päť kilometrov od Seville. No mestečko - v roku 2010 v ňom žilo 41 510 obyvateľov. Krajina okolo Mairena del Aljarafe bola osídlená už v dobe rímskej. Rozvíjala sa aj počas osídľovania moslimami. V tom období malo mesto a okolie poľnohospodársky charakter. Z tej doby si mesto nesie svoj názov. Mairena del Aljarafe v arabčine znamená "pastieri stáda". Neskôr prevzali kontrolu nad mestom kresťania a ľudia sa začali venovať pestovaniu olív. Počas 20. storočia mesto začalo strácať svoje vidiecke čaro a rozrastalo sa. Škola, ktorá sa zúčastňuje na projekte, patrí medzi pomerne nové školy. Ide o centrum pre 500 žiakov vo veku od dvanástich do osemnástich rokov.

Zábery z Mairena del Aljarafe, nášho partnerského mesta

A ako opísali svoje pocity hlavné postavy projektu - samotní žiaci?

Prišli k nám deti z iných štátov. Ku mne prišiel chlapec z Talianska. Volá sa Lorenzo. Vedel veľmi dobre po anglicky. Prišli sme po neho do Hotela Atrium. Čakali nás v hlavnej hale. Odviezli sme ho autom k nám domov. Uložil si veci do izby môjho brata. Potom sme sa rozprávali. Povedal nám, že má dvanásť rokov a pochádza z mesta Piglio.

Prvý deň sme prešli všetky malacké pamiatky a piekli sme medovníčky, ktoré sme potom aj zjedli. Mali sme aj privítanie u primátora, a prehliadku školy. Na konci dňa sme išli na tanečné vystúpenie folklórnej skupiny Macejko.

Na ďalší deň nám priniesli veľa koláčikov a my sme ich zjedli.

Children from other states came to us. A boy from Italy came to me. His name was Lorenzo. He could speak English very well. We took him at the hotel Atrium. We waited in a entry hall. We took him to our house. He put the things to my brother's room. Then we asked him questions about him. He told us that he is twelve and comes from town Piglio.

On the first day we went to show our guests heritage of Malacky and we baked gingerbreads and then we ate them. Also the mayor welcomed our friends and we also had a tour around the school.

The next day they brought us a lot of cakes, and we ate them. At the end of the day we went to look at the dance performance of a folk group Macejko.

Marek Nemec

Na začiatku som mala trochu strach a nevedela som ako sa budeme rozprávať, pretože neviem veľmi dobre po anglicky. Ale bola som aj rada, že prišli. Ubytovala som Slovincu. Jej meno je MAJA VENE. Ona je milá, pekná, kamarátska. Prvý deň sme robili medovníčky a myslím, že ju to bavilo. Boli sme im poukazovať mesto. Išli sme do zámku, synagógy, kaštieľa. Druhý deň sme ochutnávali koláčiky (boli veľmi dobré), varili sme slovenské, jedla s najlepšimi šéfkuchármi. Dnes ideme do Bratislavy popozerať Staré mesto, na vianočné trhy. A už sa veľmi teším!

At the beginning I was a little scared and I did not know how we will speak together because my English is not very good. But I was very glad that they will come. I host a Slovene girl. Her name is Maja Vene. She is sweet, nice and sociable. The first day we did gingerbreads and I think that she enjoyed it. We introduced our town to the guests, we went to the castle, synagogue, palace. Next day we tasted cakes ((they were very good), we cook Slovak meals with the best chefs. Now we're going to visit Bratislava old town and the Christmas markets and I am looking forward to it.

Viktória Ďurďovičová

I really like Slovakia and Malacky. It is a beautiful city and people here are very nice and friendly. My host family is very friendly, fun and nice. I also like the food here. It tastes very good. At school we have lots of interesting activities and fun things to do, so we are never bored.

Skutočne sa mi na Slovensku a v Malackách páči. Je to krásne mesto a ľudia sú tu príjemní a priateľskí. Moja hosťovská rodina je priateľská, milá a zábavná. Taktiež sa mi tu páči jedlo. Chutí veľmi dobre. V škole máme veľa zaujímavých a zábavných aktivít, takže sa nikdy nenuďíme.

Maja Vene

I'm Krzysztof. I'm 14 years old. I come from Poland. Slovakia is very nice. People here are very polite and cool. I met new people here. I'm very happy and glad that I'm in Slovakia. I like Malacky. It's very friendly place.

Nazywam się Krzysztof. Mam 14 lat. Pochodzę z Polski. Sowacja jest bardzo fajna. Ludzie są bardzo uprzejmi i superowi. Ja jestem bardzo szczęśliwy i ciesze się ze jestem w Sowacji. Lubie Macky. To bardzo przyjazne miejsce.

Volám sa Krzysztof. Mám 14 rokov. Pochádzam z Poľska. Slovensko je veľmi pekné. Ľudia sú tu veľmi príjemní. Stretol som tu nových ľudí. Som rád, že som na Slovensku. Malacky sa mi páčia. Je to veľmi priateľské miesto.

Krzysztof Winkler

When they come to us I had a strange feeling if I do well when I log on to this project. I was a bit worried that even that will not be able to communicate most but I was afraid that the girl that we had to accommodate was 3 years older. We came to the hotel for her, but we had to wait longer.

On Monday, we took her to school, but I came a little bit later because I had to go to Bratislava. When I came back we went to the Mayor of the town. There some students showed their program. Then we returned to school and we had lunch. After lunch we went to see Malacky monuments. In the evening we went to the cinema and there we watch performance of folk groups Macejko and Štvrtčánek. When we got home we watched Harry Potter.

Tamara Herdová

Naše hostiteľky -
Tamarka a Jasmínka

EVERYTHING IS PERFECT!

Malacky is really cold, I like it a lot. We are doing different and so funny things here. People here are nice and lovely and they speak a good English. My host family is really good, I am having a good time with them. The house is beautiful and the food tastes nice.

Všetko je perfektné!

V Malackách je skutočne chladno, páči sa mi tu. Robíme tu rôzne a zábavné veci. Ľudia sú tu milí a rozprávajú dobre po anglicky. Moja hostovská rodina je skutočne dobrá, mám sa u nich dobre. Dom je krásny a jedlo je chutné.

Claudia Ferrer Diaz

Keď k nám prišla Poľka Natália, cítila som sa dobre. Moja babka sa s ňou hneď dorozumievala a ja som ničomu nerozumela. Moja sestra a brat sa spriatelili po jednom dni a ja som sa spriatelila hneď, ako som ju videla. Večer pozeráme televíziu a smežeme sa na našich psíkoch. 1 psík skákal ako besný a hral sa. Druhý psík spal a ja som ho zobudila.

Lenka Čermáková

Keď som sa dozvedel, že niekto bude u nás ubytovaný, bol som šťastný. Nevedel som, čo na to povie moja mama. U mňa bola Kiara, mama ju zamenila za Lorenza /Lorenca/. Zle sa s ňou dorozumievalo. Kiara mala angínu a teplotu. Prvý deň sme robili medovníčky a potom nás privítal primátor Malaciek, boli sme v kaštieli, v kryptách a v synagóge. O štvrtkej sme olovrantovali, bol guláš. Záver tvoril program folklórneho súboru Macejko a Štvrtčánek. Kiara musela ísť k mojej pani triednej učiteľke Márii Síkeliovej. Ale aj tak pôjdem do parlamentu a možno aj do zahraničia. Ja by som chcel ísť do Poľska, dorozumiem sa tam a tá škola tam vyzerá dobre. Našiel som si aj kamaráta z Poľska. V utorok prezentovala každá krajina svoj projekt o Vianociach. Potom sme robili ozdoby na vianočný stromček, nakoniec prišiel šéfkuchár Židek. S ním sme varili.

Lukáš Drgoň

The way from Marklowice (in Poland) to Malacky lasted 5 hours... but it was worth to come! People in Slovakia are very friendly, everybody is happy and helpful. Slovakia is not a big country, but it is very beautiful. It was cold, but sunny the weather was nice all the time. There is a nice atmosphere here. Malacky is bigger than Marklowice. Malacky is modern and nice. The climate is similar to climate of Marklowice. I really like here. I got to know some new friends Tamara, Jasmin and Lenka. They are 10 and 11. I live in Tamara's house. She is very friendly.

WE LOVE MALACKY!

Cesta z Marklowic (v Poľsku) do Malaciek trvala 5 hodín... ale malo to cenu sem prísť! Ľudia na Slovensku sú veľmi priateľskí, každý je šťastný a snaží sa pomôcť. Slovensko nie je veľká krajina, ale je veľmi pekná. Bolo zima, ale slnečné počasie bolo po celý čas. Atmosféra je tu príjemná. Malacky sú väčšie než Marklowice. Sú pekné a moderné. Klíma tu je podobná klíme v Marklowiciach. Skutočne sa mi tu páči. Spoznala som nové kamarátky Tamaru, Jasmínu a Lenku. Majú 10 a 11 rokov. Bývam u Tamary. Je veľmi príjemná.

MÁME RADI MALACKY!

Zuzana Mrozek

Slovakia is a very cold country, but it is a cozy and comfortable place, too. I didn't like the food. I miss spaghetti and Italian steak. I liked the Slovenian cake we had at school it tasted good. The school was perfect but I miss my friends. In this school there is the Eagle in a window in the English classroom there are headphones and a multimedia board, which we haven't in our school.

Slovensko je veľmi chladná krajina, ale je to veľmi útulné a pohodlné miesto. Nepáči sa mi jedlo. Chýbajú mi špagety a taliansky steak. Chutil mi slovinský koláč, ktorý sme mali v škole. Škola bola perfektná, ale chýbali mi kamaráti. V tejto škole je v okne orol a v učebni angličtiny sú slúchadlá, interaktívna tabuľa, ktoré v našej škole nemáme.

Alessandro Ceccaroni

Malacky is a really beautiful place. The people are nice and its not as cold as I thought it would be. My host family is good to me and we use google translate often. We do diferent activities at school so I am not bored.

Malacky sú skutočne pekné mesto. Ľudia sú tu milí a nie je tu taká veľká zima, ako som si myslela. Moja rodina je ku mne milá. Na preklad často používame google. V škole robíme rôzne aktivity, takže sa nenuďím.

Amanda Lopez

V nedeľu k nám prišla Daria. Je to dievča z Poľska, ktoré sa zúčastňuje projektu Comenius. V pondelok sme mali super program. Najprv sme boli na prehliadke školy, potom sme piekli medovníčky, tiež sme si pozreli pamiatky Malaciek. Po obede sme boli na vystúpení DFS Macejko. Domov sme prišli plné príjemných dojmov. V utorok to bolo tiež perfektné. Veľmi sa mi páčilo vyrábanie vianočných pozdravov a svietnikov z jabĺčok. Super bolo aj varenie so šéfkuchárom J. Židekom. Domov sme zase prišli plné zážitkov.

Daria came to us on Sunday. She is a girl from Poland, she is in Comenius too. The programme on Monday was great. At first we had a tour around the school and then we baked our honey cakes. In the afternoon we had a sightseeing tour around the town Malacky. Then we watched a performance of Slovak folklore dance group Macejko. Tuesday was great too. I liked making Christmas greetings and apple candles. I liked cooking with the chef Mr Židek too. It was a fine experience for us.

Jasmínka Jursová

I like it here in Slovakia. People are very nice. The host family is friendly. I think Malacky is a beautiful city. I am really looking forward, because tomorrow we are going to Bratislava. I am excited to go there. I also like the food here. We eat a lot. We are very busy during the day. We are always doing something.

Na Slovensku sa mi páči. Ľudia sú veľmi milí. Hostovská rodina je priateľská. Myslím si, že Malacky sú nádherné mesto. Skutočne sa teším, pretože zajtra ideme do Bratislavy. Tiež sa mi tu páči jedlo. Jeme veľa. Počas dňa sme veľmi zaneprázdnení. Stále niečo robíme.

Manca Rus

La Slovacchia é una nazione molto bella ed anche Malacky, nonostante la sua temperatura abbastanza bassa é molto accogliente.. Sono contenta di aver fatto questo viaggio e di stare qui. Mi piace molto anche la famiglia che mi ha ospitato perché é molto simpatica, gentile e perché mi ha fatto sentire subito a mio agio. Una delle cose che mi é piaciuta di piú é stato il viaggio perché l'ho fatto con i miei amici e mi sono divertita molto, soprattutto nella fase di decollo. Noi ragazzi del Piglio, che rappresentiamo l'Italia, siamo stati i primi ad arrivare a Malacky.

Sofia Sperati

Veľmi som sa tešila. Sofia je super. Bolo super. I was very happy. Sofia is super. Everything was great.

Sofia Geliénová

A opäť nadišiel čas vianočný

U nás taká obyčaj... Ako sa na Slovensku slávil Vianoce? A u vás - aká obyčaj?

Na štedrovečernom stole nesmel chýbať chlieb, koláč (mali do domu priniesť požehnanie), cesnak (mal priniesť zdravie), med (dobrotu), hrudka soli a peniaze (aby nechýbali celý rok). Patrili tam aj sušené slivky, vianočné oblátky a opekance s makom alebo bryndzou. A tiež jablká a orechy, z ktorých si domáci veštili budúcnosť.

Pod stôl sa vkladala otieпка slamy. To bola spomienka, že sa Pán Ježiš narodil v maštali na slame. Nohy stola omotali reťazou, aby celá rodina držala po hromade ako tie reťaze. Niekde reťaz aj zamykali, aby aj rodina bola zamknutá - zomknutá. Inde zase deti museli stáť na reťazi počas večere aby sa im nerobili vtedy na nohách. Pred štedrovečernou hostinou sa v mnohých rodinách každý umyl vo vode s mincou, aby nikdy v dome nechýbali peniaze. Potom si všetci posadali za stôl, gazda si sadol do zadného kúta, ostatní vedľa neho. Večera sa začínala modlitbou. Po nej dostal každý člen rodiny medový krížik na čelo, symbol ochrany proti zlému. V niektorých rodinách si domáci robili krížiky navzájom, aby bol medzi nimi vždy súlad, inde krížik robila matka deťom, aby boli dobré a dospelým dcéram preto, aby ich mláďenci ľúbili. Väčšinou to však robil otec, pričom začal od najstaršieho napríklad aj so slovami:

"Paňe Bože, daj ti dobrej misle,
Keť poblúd' iš cesti alebo chodníčki,
Abi si prišieu na dobrú pamäť,
tak ako táto fčelička,
keť tento mäd zbieraua,
zašua aš do tretieho chotára
a vráťiu sa nazat presne do svojho úlä.
Tak ñech aj t'ebe tak pánboh pomáha."

Niekde natierali medom aj kravy a med z nich zotierali jablkom zo štedrovečerného stola, aby „boli také peknie ako to jablko“. Med, ktorý bol na štedrovečernom stole, po Vianociach odložili a v prípade potreby používali na liečenie hrdla, popálenín a hnisavých rán, alebo ním natreli kúpený dobytok, aby sa mu v novej stajni dobre darilo. Na štedrovečerný prípitok sa používala hriata pálenka, nazývaná radostník. Potom dostal každý od gazdinej oblátku s medom a cesnakom. Keď to zjedli, gazda vstal, vzal štyri orechy a povedal: "Kúty, kúty, štedré kúty, nemáť vás s čím obdariti, len s týmito štyrmi orieškami" a hodil prvý za chrbát do kúta, druhý do krížneho kúta, tretí do ľavého, štvrtý do pravého a sadol si. Potom si zobral orech a po ňom ostatní. Podľa toho, či bol rozbitý orech zdravý, prázdny, vysušený či červivý, predpovedali zdravie a život človeka v budúcom roku. Na hornej Orave, presnejšie v Krušetnici, gazda vo tri vrhy hodil do ľudí a stromčeka za hrst' ovsa a jačmeňa položeného na stole hovoriac: "Abi nás pánboh požehnal ako rosu z neba." Hádzanie orechov po kútoch, ktoré sa vykonávalo vo viacerých obciach Slovenska, bolo pôvodne jednou z obetí duším zomretých predkov, podobne ako bol v iných oblastiach hrach, ktorý na začiatku večere hádzali do kútov "pre dušičky". V niektorých obciach severnej Oravy však zomretých vôbec nespomínali. V Oravskej Polhore napríklad hovorili, že hrach je určený pre biedu, ktorá sa má s ním uspokojiť a nežiadať ďalšie obete.

Po obrade s orechmi, prípadne s hrachom otec rozkrájal jablko na toľko častí, koľko bolo pri stole ľudí. Ak potom niekto z domácich v nastávajúcom roku na cestách zablúdl, mal si spomenúť na niektorého z tých, s ktorými jedol vianočné jablko. Táto spomienka mu mala pomôcť dostať sa na správnu cestu. Potom si každý vzal jablko sám a podľa toho, či bolo vo vnútri zdravé alebo červivé, usudzoval, aké bude jeho vlastné zdravie v budúcom roku. Z jablka zvykli veštit' aj inak. Pri vertikálnom prekrojení ovocia bola veštba priaznivá vtedy, ak jadrá ostali neporušené. A pri horizontálnom prekrojení pozorovali, či prierez vytvára hviezdu (pozitívna veštba) alebo kríž (smrť).

Potom prišla na rad kapustnica alebo hrachová polievka, opekance, ryža posypaná cukrom a škoricou, niekde aj huby varené vo vode s maslom, "abi ich celí rok brucho ňbolelo". Neskôr sa na štedrovečerný stôl dostala aj ryba. Tá predstavovala pôstny pokrm, ale stalo sa tak aj vďaka šupinám pripomínajúcim mince, symbol bohatstva. Šupiny si dávali pod obrus alebo pod tanieru. Ten, kto si takúto šupinu odložil do peňaženky, nemal byť nikdy bez peňazí. V žiadnom prípade sa v štedrovečernom menu nesmeli objaviť mäso z hydiny, pretože by sa majetok rozletel, hydina by ho rozhrabala. Bravčové mäso malo gazdovstvu priniesť hojnosť a bohatstvo! Z vianočného chleba domáci odkrojili vršok, položili ho na stôl a odkladali do neho omrvinky. Ten potom dávali niektorí po Vianociach kravám, aby nestratili mlieko, väčšinou ho však odkladali na liečenie. Na severnej Orave gazda odlomený vršok chleba prelomil ešte na polovicu, do striedky vložil cesnak, kúsok oblátky, med a všetko uložil pod stromček. Polovica bola určená do prvej brázdy, ktorú gazda na jar vyoral, čím si chcel získať priazeň a štedrosť zeme, druhú odložili na liečenie zubov. Po večeri sa všetci opäť spoločne pomodlili a zaspievali si vianočné piesne. Potom gazda vzal koláč určený pre dobytok a odišiel do maštale, kde každému zo zvierat dal po kúsku zožrať. Gazdiná zasa pozametala všetky omrvinky a vyniesla ich sliepkam, aby ich pozobali. Tento úkon mal v budúcom roku zabezpečiť úspešný chov dobytka a hydiny. Jedlá sa po večeri zo stola väčšinou neodkladali, ostávali na ňom až do Nového roku.

Magická sila tohto dňa lákala ľudí k rôznym veštibám. Počasie na nasledujúci rok sa snažili zistiť pomocou dvanástich vyčistených polovic orechových škrupín. Každá z nich predstavovala jeden mesiac roka. Naplnili ich vodou a podľa toho, ako ktorá škrupina do rána vyschla, mal byť príslušný mesiac suchý alebo daždivý. Kto chcel vedieť, či niekto z rodiny nezomrie, mal po večeri tri razy obehnúť dom a potom oblokom pozrieť do izby. Toho, kto mal do roka zomrieť, by uvidel na márach. Väčšina veštieb mala však ľúbostný charakter. Silu veštenia skúšali najmä dievčatá. Niektoré už pred večerou utekali s neumytou varechou, ktorou miešali jedlá k susedom pod oblok, kde počúvali, o čom sa domáci rozprávajú. Ak počuli pozitívne slová (napr. vezži, dobroo...), mohli dúfať vo vydaj, ak negatívne (napr. ňerop, ňechaj...), vydávať sa ešte nemali. Dievčatá sa pokúšali zistiť, či sa do roka vydajú aj takým spôsobom, že sa postavili chrbtom ku dverám a cez hlavu si prehodili topánku. Ak topánka smerovala špičkou smerom ku dverám, znamenalo to skorý vydaj, v opačnom prípade malo dievča ešte čakať. Aby si dievky zaistili popularitu medzi mládeňcami, umývali si na Štedrý deň vlasy a vodu, v ktorej si ich umyli, vyliali potajomky na dvere kostola, mlyna a krčmy, aby mládenci tak často k nim chodievali tak, ako ľudia k týmto dverám. Spôsoby, ktorými chceli ľudia zistiť, prípadne ovplyvniť budúcnosť v láske, boli rôzne. Mnohé sa podobali tým, čo sa používali počas stridžích dní.

Na Štedrý večer sa chodilo po spievaní popod okná. Spievať chodili nielen deti, ale aj dospelí. Dospelí na rozdiel od detí išli zaspievať len rodine alebo dobrým známym. V domácnosti ich počastovali pálenkou a koláčom. Deti dostávali jabĺčka, koláče, či iné dobroty z vianočného stola.

M. Haba

Želáme Vám...

Kde sa vzal, tu sa vzal, stromček zrazu v izbe stál.
Pod ním ležia balíčky, pre veľkých aj maličkých.
Už sa celý ligoce, prajem krásne Vianoce.

Na stromčeku sviečka svieti,
pokoj, šťastie nech k Vám letí.
A keď rozžiaria sa Vaše tváre,
by hojnosti ste mali stále.

Oheň v kozube tíško praská, v
srdciach vládne pokoj, láska. Z
oblohy sa sype sneh, všade počuť
detsky smiech. Už sa stromček
ligoce, prajem krásne Vianoce!

Mrazivé ticho, všade biely sneh,
konečne pokoj, nebo plne hviezd.
Je tu čas vianočný, keď
stromček sa ligoce, prajeme vám
zo srdca prekrásne Vianoce.

Veselé Vianoce chcem Vám priať, aby
človek človeka mal stále rád, aby jeden
druhému viac šťastia prial, aby tento
nový rok za to stál.

Zvončeky už zvonja a ihličie
vonia, svetlo sviečok
mihotavé, Vianoce k nám prišli
práve. Preto sviatky krásne
majte, v pokoji ich prežívajte.

Ako prežívame Vianoce?

A je to tu. Vianoce! Určite každý z nás kupuje darčeky. Svojej rodine alebo blízkym priateľom. Nie každému hneď napadne, čo by sme mohli blízkym darovať. Niekedy sa stane, že zabudneme čosi kúpiť a keď si zmyslíme obchody sú už dávno zatvorené. Dám vám pár tipov.

Veľmi originálny je darček, ktorý vyrobíme sami. Ten určite poteší! Originálne je napríklad uplietť náramok z bavlniek alebo z buzirok. Ak radi maľujete, môžeme kúpiť obyčajné tričko a naň niečo nakresliť farbami na textil. Ak chodíte na výtvarný krúžok, skúste niečo vymodelovať z hliny alebo niečo pekné nakresliť! Ten, kto vie plietť, môže uplietť napríklad šál alebo čiapku. Určite však viete, že darčeky sú fajn...najdôležitejšie je prežívanie vianočných sviatkov. Pani zástupkyňa Balúchovú poznáme spoza katedry, vídame ju pred tabuľou, pri organizovaní života v škole. Ako ona prežíva Vianoce?

Máte rada Vianoce?

Mám veľmi rada Vianoce, je to môj najobľúbenejší sviatok.

Pečiete na Vianoce koláče?

Áno.

Rada pečiete?

Rada pečiem, ale momentálne nemám čas. Pečiem aj medovníky, vanilkové rožky a iné.

Čo by ste si chcela nájsť na Vianoce pod stromčekom?

Zdravie, nič viac, to mi stačí.

Aké je vaše rodinné vianočné menu?

Tradičné slovenské, akurát teraz neviem, či namiesto kapra nebude losos.

Inak máme zemiakový šalát, kapra. Aj pupáky zvyknem kúpiť.

Dodržiavate vianočné zvyky?

To, že sa pomodlíme to áno, aj šupiny z kapra.

Spievate aj vianočné koledy?

Než si ideme po darčeky, tak áno. Spievame Tichú noc a Plesajte všetci ľudia.

Ktorú koledu máte najradšej?

Klasiku. Pieseň Tichá noc je krásna, jednoducho to je niečo úžasné.

Aká je Vaša najkrajšia spomienka na Vianoce z detstva?

Keď bolo veľa snehu, tak tichučko padal, to bolo super. Pamätám si, že som dostala malý kuchynský riad, ten som si veľmi želala. Mne sa páči všetko, čím som obdarovaná.

Chodíte na Vianoce do kostola?

Teraz už nie, ale chodievala som aj na polnočnú omšu. Teraz si zvyknem v TV pozrieť polnočnú omšu.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov!

Nina Báčorová

Pani zástupkyňa tak, ako ju poznáme - spolu so svojimi kolegyni v pracovnom nasadení v príprave na testovanie KOMPARO 2011

Urobte si adventný kalendár!

Čo potrebujeme: 150g sušeného mlieka, 150g práškového cukru, 2 lyžice medu, 2 lyžice oleja, mandľová aróma, 3 lyžice vody, potravinárske farbivo /zelenú, modrú, červenú, žltú farbu/

Pripravte si nasledujúce pomôcky: misu, lyžicu, valček na cesto, nôž, sito, lopárik, varešku

Postup: 1. Cukor a sušené mlieko preosejeme cez sito a zmiešame.

2. Pridáme med, olej, mandľovú arómu podľa chuti a 3 lyžice vody. Ak sa cesto nedá spracovať, pridáme ďalšiu lyžicu vody.

3. Marcipánové cesto v rukách dôkladne prepracujeme.

4. Rozdelíme na diely, do každého z nich pridáme trochu potravinárskeho farbiva a opäť prepracujeme.

5. Rozválkame na pláty, hrubé asi 1cm a ostrým nožom nakrájame na kocky.

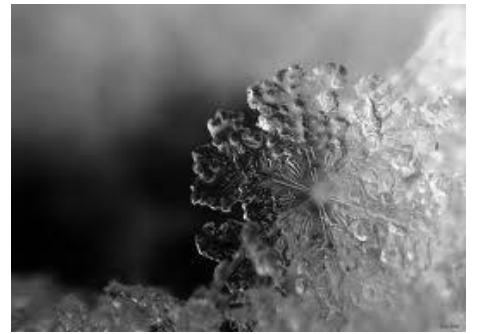
6. Zo zvyšného cesta vymodelujeme čísla 1-24 a prilepíme na kocky.

Dúfam, že bude chutiť a poteší!

Silvia Sedláčková, V.C

Zima

Zima je jedno z ročných období v miernom teplotnom pásme. Nasleduje po jeseni a predchádza jari. Má najkratšie dni a najnižšie priemerné teploty. V oblastiach vzdialenejších od rovníka sa v zime často vyskytuje sneh.

Astronomicky sa začína zimným slnovratom (okolo 21. decembra na severnej pologuli a 21. júna na južnej pologuli) a končí sa jarnou rovnodennosťou (okolo 21. marca na severnej pologuli a 21. septembra na južnej pologuli). V meteorológii sa podľa zvyklosti počíta ako celé mesiace december, január a február na severnej pologuli a jún, júl a august na južnej pologuli.

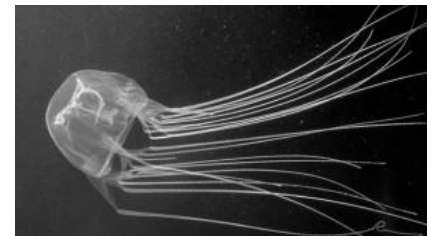
Naša krajina leží v miernom pásme. Zima je u nás spojená so snehom a zimnými radovánkami. Hoci pani Zima v posledných rokoch nebýva až taká štedrá ako v minulosti. Snehu je menej a menej. Nestíha vyrábať snehové vločky?

Natália Jankovčh

Tajomstvá oceánov

Štvorhranka smrteľná

Priehľadná štvorhranka smrteľná alebo štvorhranka Fleckerova, prezývaná aj morská osa, pochádza z Austrálie a je najjedovatejší živočích na svete. Niektorí vedci tvrdia, že jej jed zabije naraz 250 dospelých ľudí! Táto až 6 kilogramov ťažká medúza má okolo 60 ramien s drobnými jedovatými prhlivými útvarmi nematocystami. Jed ochromí a usmrť obete za pár minút. V porovnaní s ňou pôsobí pralesnička zlatá, ktorej jed dokáže naraz zabiť desať ľudí, priam neškodne.

Hanka Slobodová

Vráskavec ozrutný

Najväčším morským cicavcom a zároveň aj najväčším zvierat'om vôbec je vráskavec ozrutný. Dorastá do dĺžky 30 metrov a váži okolo 135 ton (asi toľko, čo 30 ázijských slonov alebo 1600 ľudí). Preto privádza na svet aj najväčšie mláďatá. Mláďa vráskavca ozrutného už pri narodení váži dve až tri tony a je šesť až osem metrov dlhé. No to ešte nie sú všetky rekordy! Vráskavcom ozrutným bije srdce najpomalšie zo všetkých zvierat, dokonca aj pri najväčšej námahe bije len 18 až 20-krát za minútu (u človeka vyše 120-krát). Srdce vráskavca ozrutného je z hmotnosťou 600 až 1000 kilogramov také veľké a ťažké ako malé auto.

Hanka Slobodová

Snowboarding

(názov pochádza z angličtiny) je zimný šport spočívajúci v spúšťaní sa po svahu na snowboarde. Snowboard je široká krátka lyža, na ktorej sa stojí oboma nohami na zasneženom zvažujúcom sa teréne. Predchodcom snowboardu bol snurfer z roku 1965, ktorý vytvoril Sherman Poppen z Michiganu spojením dvoch lyží vedľa seba. Neskôr vznikol snowskate, ktorý pozostával zo skejtbordu, ktorý mal namiesto koliesok namontovanú krátku lyžu alebo dve. Na prelome 60. a 70. rokov vyvinuli Američania Tom Sims a Jake Burton zo snurfu prvý snowboard. V 80. rokoch vznikol v Európe zo snoubordingu poddruh swingboarding. Namiesto jednej dosky sa používali dve lyže spojené mechanizmom viazaní a kĺbov.

História

Snowboarding vymysleli americkí surfisti začiatkom šesťdesiatych rokov, keď mali v zime dlhú chvíľu. Skúšali to i skateboardisti, ktorí sa snažili jazdiť na snehu na skateboardoch s odmontovanými kolieskami. Boardy sa síce šmykali, horšie to bolo s bezpečnosťou.

Experimentovali aj lyžiari. Vynašli takzvaný snufer (dve lyže spojené do jednej). Na konci snufera bol upevnený povraz, ktorý slúžil na udržanie stability. Veľmi blízko k dnešným snowboardom bol takzvaný winterstick (zimná palička) alebo skiboard. Jeho kladom, a zároveň chybou bol tvrdý plast, z ktorého bol vyrobený. Ten síce dovoľoval rýchlejšiu jazdu, tej však nebolo prispôsobené viazanie. Výsledkom boli opäť vykrútené členky a polámané nohy. Až v sedemdesiatych rokoch nadobudol snowboarding dnešnú tvár. Keď si Jake Burton vypožičal od lyží nepoddajnú, flexibilnú umelinu s názvom P-tex. Vyriešila sa ostrosť hrán a v roku 1983 aj viazanie (Jeff Grell), mohli jazdci konečne udržiavať kontrolu nad doskou aj v tvrdom snehu.

Prvé neoficiálne majstrovstvá sveta sa konali v roku 1987 v talianskom Livingu a švajciarskom St. Moritz. V tom istom roku boli založené organizácie NASA (North American Snowboard Association) a SEA (Snowboard European Association). Cieľom týchto organizácií bolo zaistenie súťaží a ďalšieho rozvoja snowboardingu na oboch kontinentoch. V sezóne 1989/90 bola založená Medzinárodná snowboardová asociácia ISA (International Snowboard Association), ktorej cieľom bola medzinárodná koordinácia národných asociácií, propagácia a šírenie snowboardingu vo

svete. Prvé oficiálne majstrovstvá sveta sa konali v roku 1992/63 v rakúskom Ischgl. Zúčastnilo sa ho viac ako 240 pretekárov z 20 zemí. Na zimných olympijských hrách bol prvýkrát snowboarding zaradený v roku 1994 v nórskom Lillehammeri. Predstavili ho ako ukázkový šport, ktorý vyvolal obrovský záujem a bolo zjavné, že do ďalších ZOH bude zaradený do normálneho programu. V roku 1995 Medzinárodný olympijský výbor uznal snowboarding ako oficiálnu disciplínu pre nastávajúce olympijské hry, a tak sa na ZOH v japonskom Nagane (1998) pretekalo v u-rampe (Half pipe) a obrovskom slalome (Gigant slalom) v mužskej aj ženskej kategórii.

P. Hájková

EXPERT

Dňa 8. 12. 2011 sa viacero žiakov a žiačok nenápadne vytratilo z vyučovania. Mali v pláne preveriť si svoje vedomosti a zabojovať o titul Expert alebo Top Expert. Expertmi sa stanú všetci riešitelia, ktorí sa umiestnia na prvých sto miestach, Top Expertmi zas tí, ktorí sú v top 25.

Expert je relatívne netradičná vedomostná súťaž. Netradičná v tom, že neobsahuje také zaujímavé predmety ako napríklad matematika a slovenčina. Vedomostná je zas v tom, že sme sa preverili v angličtine, bitoch a bajtoch, tajomstvách prírody, astronómii a v dejinách a spoločnosti. Každý, samozrejme, iba v dvoch z týchto tém. Nejakú sme to prežili. Najviac nás zabavila naša istá spolužiačka, ktorá sa nás snažila presvedčiť o tom, že Lenin a Lennon sú jedna a tá istá osoba. Podľa nášho najlepšieho svedomia dúfame, že sa umiestnime čo najlepšie!

G. Kandová

Povolanie: Herečka
Vek: 21
Dátum narodenia: 9. 4. 1990
Miesto narodenia: Los Angeles,
(Kalifornia, USA)
Znamenie: Baran
Výška: 168 cm
Váha: (verejnosti neznáma)

Kristen Stewart

Kristen Stewart sa prvýkrát predstavila širšiemu publiku vo filme Úkryt, v ktorom si zahrála s Jodie Foster. V roku 2006 natočila horor od bratov Pangových - The Messengers, kde sa objavila v titulnej úlohe a zahrála si s Meg Ryan a Adamom Brodyom v romantickom komediálnom filme scénaristu a režiséra Jonathana Kasdena In the Land of Women.

V roku 2004 stvárnila jednu z rolí televízneho filmu Speak z produkcie Showtime, ktorý si pri svojej premiére na filmovom festivale Sundance v roku 2004 získal veľkú priazeň filmovej kritiky. V nasledujúcom roku sa objavila v dramatickom príbehu Fierce People režiséra Griffina Dunnea, (mal premiéru na festivale Tribeca) a vo filme Zathura: Vesmírne dobrodružstvo (réžia Jon Favreau), kde si zahrála staršiu sestru šesťročného Dannyho (Jonah Bobo) a desaťročného Waltera (Josh Hutcherson). Medzi jej ďalšie filmy patrí Chyťte to dievča, Undertow, Cold Creek Manor a Životné istoty. Zažiarila tiež vo filme Útek do divočiny (Into the wild/ 2007), kde si ukoristila rolu mladej Tracy Tatrovej. Jej výkon vo filme bol ocenený veľkým úspechom a dobrými ohlasmi u kritikov. V roku 2008 dostala rolu vo filme Twilight (Stmievanie). Hrala sedemnášročnú Bellu Swan, ktorá sa zamiluje do upíra Edwarda Cullena (Robert Pattinson). O rok neskôr si zahrála tú istú rolu v druhej časti ságy The Twilight Saga: New Moon (Nový mesiac) a The Twilight Saga: Eclipse (Zatmenie). Nedávno dokončila natáčanie Twilight Saga: Breaking down. (Úsvit) V roku 2009 tiež dostala rolu Joan Jett vo filme The Runaways. Je to autobiografický príbeh skupiny The Runaways, kde Joan Jett spieva a hrá na gitare, stvárnila rolu legendárnej rockovej speváčky. Po jej boku sa objavila ďalšia mladá nadaná herečka Dakota Fanning. V roku 2010 mal premiéru The Runaways.

Vanessa Emrišková

Vianočné cha-cha-cha

Idú dve blondínky po ulici a jedna hovorí:

- Vieš, že tento rok budú Vianoce v piatok?

Druhá na to:

- Dúfajme, že nie trinásteho!

- Jožko, čo si kúpil babke pod stromček?
- Futbalovú loptu.
- Futbalovú loptu? Ale ved' babička nehrá futbal.
- Práve preto! Ona mi kúpila knižky.

Nápis v škótskom kníhkupectve:
"Kupujte knihy už teraz, aby ste si ich mohli v pokoji prečítať skôr, ako ich venujete ako darček k Vianociam!"

Janko sa na Vianoce pýta otca:

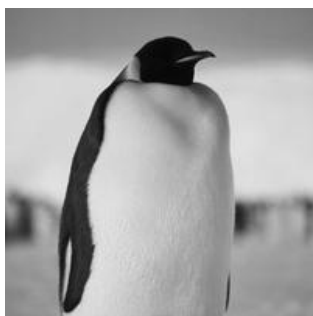
- Otecko, vieš, ktorý vlak má najväčšie meškanie?
- No predsa ten, ktorý si mi sľúbil minulé Vianoce.

Viete čo je úplná zima?
Keď ty hovoríš zima a druhý počuje ľad.

Tučniaky

Tučniak cisársky

Vedeli ste, že tučniaky cisárske, ktoré sa výlučne zdržujú v studených vodách arktického pásma, sú najväčšími predstaviteľmi čeľade tučniakovitých? Dorastajú do veľkosti 1,30 metra, vážia 50 kilogramov a pri hľadaní potravy sa potápajú do približne 500-metrovej hĺbky. Pod vodou vydržia asi 18 minút bez prerušenia. Navyše sú to jediné vtáky, ktoré hniezdia v zime. Samička tučniaka cisárskeho znesie ročne jedno vajce. Vysedenie vajčeka je však chlapská záležitosť. Zatiaľ čo matka nosí z vody potravu, otec balansuje vajce na nohách a schováva ho pod kožný záhyb, aby nezamrzlo.

Tučniak bieloškrvný

Hoci je tučniak cisársky najväčším tučnikom, tučniak bieloškrvný je zas najrýchlejším plavcom! Vďaka prúdnicovému tvaru tela dosahuje rýchlosť až 27 kilometrov za hodinu. Tučniaky bieloškrvné nie sú len najrýchlejšie, ale aj najplachšie tučniaky. Žijú na Antarktíde a subantarktických ostrovoch. Tučnikom bieloškrvným sa hovorí aj tučniaky oslie, keďže ich škrekot, ktorým varujú pred zlodejmi vajec a ktorí zaznieva i v období párenia, pripomína hĺkanie somára.

Hanka Slobodová

Polárna líška

Domovom líšky polárnej sú severné polárne oblasti Eurázie, Severnej Ameriky a Grónska. Tam vládne tuhá zima. Býva tam teplota mínus 70 stupňov, pri akej by drkotali zuby Eskimákom. Na prežitie potrebujú líšky polárne obzvlášť hustú srst'. 70 percent ich srsti tvorí hrejivá podsada, spodná vrstva srsti. No líška polárne je známa aj z iného dôvodu. Mení farbu s ročnými obdobiami, čo nerobí žiadny iný druh líšky. V zime je snehobiela a v lete sivomodrá. Na zavetrenie koristi aj pod hrubou snehovou pokrývkou jej slúži mimoriadne vyvinutý čuch.

Dospelé jedince líšky polárnej dosahujú dĺžku tela 50-55 cm, výšku v kohútiku 25-30 cm a vážia 3-4 kg. Dlhý chvost meria 28-32 cm. Samce bývajú spravidla o niečo väčšie ako samice. Mlád'atá rôznych foriem sa bežne nachádzajú v tom istom vrhu. Farba srsti sa mení u každej formy tiež v priebehu roka. Počas letných mesiacov býva kožuch hnedo-šedý (u bielej formy) alebo čokoládovo hnedý (modrá forma) a počas zimy sa premení na hustý biely (biela forma) alebo svetlo šedý s modrým odtieňom (modrá forma). Líška polárna má krátke nohy a veľmi huňatý chvost, ktorý keď spí obtočí okolo tela a slúži tak ako izolácia proti chladu. Tieto líšky majú krátky ňufák, malé uši a veľké oči. Chodidlo je odspodu porastené srst'ou, čo tiež pomáha šetriť teplo.

Potrava a lov:

Líšky sú všežravce, živia sa hlavne malými cicavcami (lumíky, hraboše), vtákmi, vajíčkami a rybami. Nepohrdnú ani plodmi rastlín, zdochlinami, chaluhami či hmyzom, ak je nedostatok inej koristi. Počas zimy zvyknú sledovať polárne medvede v nádeji že budú môcť skonzumovať zvyšky jeho koristi. Líšky si tiež vytvárajú zásoby jedla počas letných mesiacov zahrabávajú ich do trvalo zamrznutej pôdy.

Hanka Slobodová

Komparo 2011

Dňa 8. 11. 2011 všetci deviatici od rána neveselo drkotali zubami vo veľkom očakávaní. Stali sa „obetami“ firmy Exam testing, ktorá organizuje všelijaké súťaže a iné testovacie akcie. Už deň pred Komparom boli rozdelení do štyroch skupín. V utorok potom čelili svojmu osudu vo forme dvadsiatich otázok z matematiky a ďalších dvadsiatich zo slovenčiny a literatúry. Prebiehalo to relatívne hladko, ako prvá nás potrápila matematika, po nej zas slovenčina. Niektoré otázky sa nám zdali vyslovene zavádzajúce, veľa žiakov si našlo chybu. A keby len jednu! Napriek všetkému dúfame, že všetko dobre dopadne. S výsledkami dostaneme „vysvedčenie“ s informáciami o tom, čo nám ešte nejde a čo si ešte musíme naštudovať.

Toto čaká aj vás, keď budete deviatici! A verte, možnosť vyskúšať si Testovanie 9 iba tak - skúšobne, stojí za tie štyri éčka. My sa budeme všetci veľmi snažiť, aby sme napísali to „ostré“ Testovanie čo najlepšie. A vy nám držte palce v marci!

Gabika Kandová

...a takto vyzeráme, keď premýšľame

„Voda nie je len náš život“

V piatok 9.12. sa uskutočnilo 2. stretnutie piatakov (5.A, 5.B) v rámci projektu "Voda nie je len náš život". No voda. Otočíme kohútikom. Tečie. Niekedy sa chceme napiť niečoho iného. Len voda? My žijeme v krajine bohatej na podzemné vody, minerálne pramene, pitnej vody máme tiež dost'. Voda je však vzácna tekutina. Potvrdili to i naše lektorky z nadácie Daphne. Počas dvoch vyučovacích hodín sme pomocou ekovýchovných hier spoznávali vplyv človeka a jeho činnosti na životné prostredie. Dozvedeli sa, ako to vyzerá v krajine, ak z priemyselných zón unikne znečistenie, ak poľnohospodári priveľa hnoja. Pomocou makety krajiny s vodnými tokmi sme na vlastné oči videli, ako sa všetko pri daždi dostáva do potokov, riek. Druhá časť stretnutia patrila rozboru vzoriek vody, ktoré sme priniesli z návštevy lokalít Marhecké rybníky, Rudava, Jakubovské rybníky, Malina. Zaujímavá biológia. Čo poviete?

Naši piatáci -
bádatelia

V múzeu zábavne

Predvianočný čas si žiaci 3. C, 4. C a časť žiakov z 5. C triedy spríjemnili neobyčajnou návštevou. 20. decembra sa vybrali do Slovenského národného múzea, jeho prírodovednej časti a Detského múzea SNM v Bratislave. Prírodovedné múzeum - už tradične - nesklamalo oči našich žiakov. Prezreli si expozície Fauna Slovenska, Klenoty zeme a Pravek života. Deti ostali v úžase, keď idúc po červenom koberci na nich čakala obrovská žirafa a zubor, z vitrín na nich číhali ľadové medvede či žraloky.

Obrovské dobrodružstvo pokračovalo v Detskom múzeu SNM. Nádherné prostredie ich očarilo už pri vstupe do tohto interaktívneho sveta. Stali sa bytovými dizajnermi, mamičkou v kuchyni, tatkom-opravárom alebo sami sebou - diet'at'om v priestore podľa vlastných predstáv a naučili sa zariadiť si vlastný byt. V tvorivých dielňach navrhli svoju tapetu. Najväčšie chvíle radosti však prežívali v laboratóriu, kde zistili, že sa dá sedieť na stoličke plnej kincov, ako sa rozkladá svetlo, vytvárali svoje 3D fotografie, jazdili v drevenej lokomotíve....vyšantili sa v "bazéne" plnom hračiek.

Sme radi, že sme takúto zaujímavú exkurziu absolvovali a určite sa do tohto múzea ešte vrátíme.

Ingrid Raková

Vianočná nálada v Déererke

Ako sa v Déererke oslavovali Vianoce v minulom storočí?

V našej školskej kronike sa pripomína jedna vianočná tradícia. Za čias prvej ČSR (prvý spoločný štát Čechov a Slovákov v rokoch 1918-1939) sa v našej škole konala pravidelná vianočná nádielka. Ale viac už nám hovorí kronika: „Vianočnú nádielku - usporiadanú dňa 22. 12. 1933 v telocvični zahájil predslovom predseda rodičovského združenia J. Kmet'. Príležitostné básne a koledy prednesené žiakmi pod vianočným stromom, dodávali slávnosti intímny rodinný ráz.“

Počas vianočnej nádielky darovali majetnejší rodičia darčeky deťom z chudobnejších rodín. Naša telocvična niesla každoročne vianočnú slávnosť so ct'ou.

A čo v súčasnosti?

Predvianočný čas veľmi intenzívne prežívajú najmä naši mladší spolužiaci. Vytvárajú prekrásne ozdoby, farebné obrázky, voňavé svietniky. Potom si všetci pripravujú drobné občerstvenie, s ktorým sa podelia počas vianočnej besiedky v triedach s ostatnými spolužiakmi. Určite mnohí z vás najviac oceňujú vôňu vianočných koláčikov, príjemnú atmosféru v triede, trblietavý jas vianočného stromčeka, ba možno i drobné darčeky pre kamarátov.

A ako to bolo tento rok? Aj po 78 rokoch sa znovu spievali koledy, recitovali vianočné verše. Deti oslavovali príchod Vianoc so svojimi triednymi učiteľmi. A predstavte si: v IV. A mali živý betlehem, v III. B vystupovali fantastickí kúzelníci, v VIII. A bola fantastická diskotéka (džemoval aj pán učiteľ!), v III. C sa tancovali spoločenské tance, v V. A sa predstavili muzikanti...jednoducho príjemné završenie kalendárneho roka v škole!

... a na záver

Do roku 2012
veľa pohody,
dobrej nálady,
žiadne nehody,
humorné príhody
a ďalšie života výhody

želá redakcia DÉERKY

